

Mahjas Weefis

28. gada-

gahjums.

Ar pascha wifuschehliga augsta Reifara wehleschani.

Mahjas Weefis isuahk weureis pa nedetu.

Maksa ar peesubtiščanu par pasči:
Ar Peelikum: par gadu 2 r. 35 f.
Ar Peelikuma: par gadu 1 " 60
Ar Peelikumu: par 1/2 gadu 1 " 25
Ar Peelikuma: par 1/2 gadu " 85

Maksa beš peesubtiščanas Riga:
Ar Peelikum: par gadu 1 r. 75 f.
Ar Peelikuma: par gadu 1 " " "
Ar Peelikumu: par 1/2 gadu " 90
Ar Peelikuma: par 1/2 gadu " 55

Mahjas Weefis teel isdats sestdeenam
no plsti. 10 sahlet.

Maksa par fludinščanu:
par weenas slejas smalku rasktu (Piti)-
rindu, jeb to weetu, to tahda rinda eenem,
maksa 8 lav.

Redakcija un ekspedycja Riga,
Ernst Plates bišču- un grahmatu-dru-
kataru un burtu-lectuwe pee Pehtera
basnijas.

Wahditats. Jaunahs sinas. — Telegrafa sinas. — Gelfšemes sinas: Riga. Par D. Schwarzu. No Swahrtawas. No Grafones. Tignaja. Rurmuischa. Kurfeme. Jelgawa. Krihburga. Lultima. Leepaja. No Koneščem. Peterburga. Maskawa. Tomsta. — **Wersemes sinas:** Politikas pabrstais. Wahjija. Franzijsa. — Grafenes Mellin kurlmešmo stola Balmeera. Rudeni. Profesora Koler bilbe. — **Peelikumā:** Krastinšč. Graudi un feedi.

Jaunahs sinas.

Rigas domes sehdeschana 3. oktobri bija klast 45 domneeki. Bija eesneegta subhšiba par buhwopoliziju un Luzawa šalas, kuru nodewa subhšibu kommissijai. Uš deenaslahrtibas stahweja sehahdi jautajumi:

1) Par gruntsgabala eerahdiščanu preekšč pareistizibas basnijas Aleksandreja. Uš pilsehtas waldes preekščā liščanu, nospreeda, preekšč seha noluhka nodalit gruntsgabalu no Dreilinu muisčas mescha, pee Aleksandrejas, pret 1 r. gruntsnaudas if gadus.

2) Par dsehreenu pahrdotawu skaitu nofaziščanu preekšč 1884. gada. Nospreeda, palikt pee schim brihščam pastahwoščā dsehreenu pahrdotawu skaita, t. i. 67.

3) Par to, kur nemt naudu 5 buhwejamem twaikoneem preekšč pasaschiru weščanas pahrdotawu. Uš pilsehtas waldes preekščā liščanu, nospreeda, naudu preekšč peezem, pee Lange un Stuje lgeem buhwejamem twaikoneem, no kureem trim buhš jabrawka uš Abgenskalnu un diweem uš Zigezeemu, pa 18,000 rbl. par katru, nemt if „wispahrigā buhwkapitala“.

4) Par gruntsgabala eemantoschamu Safulaukā preekšč almenu nolikšanas. Uš pilsehtas waldes preekščā liščanu, nospreeda, preekšč almenu nolikšanas, kahdu 1000 kwadrat-afu leelu gruntsgabalu pee Safulauku dselszeka-stanzijas, par 1 1/2 rbl. asi, pirkt.

5) Par telefona jafatehm starp polizijas pahrwaldi un daschahm polizijas eestahdehm. Nospreeda, preekšč tam peeprasitos 20 rbl. weenreisigi un 1350 rbl. if gadus atwehlet.

6) Par bulwerka buhwi šihpu šala. Spreeschamu par seho jautajumu atlika.

7) Lozetta zelschana preekšč pilsehtas ława-klawšbas kommissijas, Chr. Schmidt lga weeta, kas atkahpahs. Gezehla pilsehtas pawaldoni Bergengriin lga.

8) Pilsehtas lahdes remisijas leezineeka zelschana. Gezehla lihdschunigo — Fahrbach lga.

Teatra luga „Redaktors“, kas awises šahzehla tahdu trokšni, tiks seho fwehtdeenu is-

rahdita Rig. Latw. beedribā, uš ko daram šawus lasitajus usmanigus.

Re-ihsta nauda. Muna, ka ari sehe Riga stipri ween laudis esot ne-ihsta sudraba nauda. Tapehž pee naudas eenemšanas der usmaniba, zitadi ne ween slahde, bet pat nepatliščanas war atgaditees.

Uš **Muhra muisčas** sino „Mit. 3tgai“, ka muisčas deenastneeki un tahda v. B. lga kutscheeris bijuschi kopā, kad eenahzis Muhru muisčas meschjargš G. W. no kroga. Dublin nu ari iszehlees strihdus starp kutscheeri un eedsehruschos meschjargu; pehdejais igahjis, bet drihš atkal atnahzis atpakal ar sinti, kutscheeri noschoudams uš weetas. Sleplawu, 50 gadus wezu, kas lihds tam bijis goda wihrs, apzeetinaja; tagad winšč noschelojot šawu breesmas darbu.

Peterburgā isplatiti dandš ne-ihstu 15 kapeik-gabalu. Gada skaitlis wineem 1883, un sem ehrgla atronahs „D“ un „S“. Kalums patš labs, tikai šlana dohja.

Par milionara **Rufina** nahwi teel pasneegtas tahdas sinas: Lai gan bij tik bejgaligi bagats (winšč atstahja wairal ne la 20 mil. rbl., 150 bodes, 30 namus un daschas muischas), winšč tomehr dšihwoja la pilnigs nabags. Nama augšehja etaschā gan bij lepnas istabas, bet tanis winšč nekad negahja; mehbeles, bildes, aiskari u. ž. bij aplahsti beesu kahrtu putektu. Ari wina apdšihwotās istabās wiss bij apputejis un netihrs. Uš galda atradahs šamowars un 2 tases, tik netihras, ka bij bailes kertees klast. Weenā istabas kaktā atradahs wezas naglas, pakawi un zitas tahdas uš eelas atrahtas leetas. Atšlehgu weeta durwis no eelšchpufes bij aisseenamas strikeem. Gulta isflatiyahs reebiga, bij šaplšifuse un netihra. Rufins, ka ari ziti šihštuti, šafneedšis leelu wezumu, 80 gadus. Senahds gaddš winšč plaschi tirgojahs ar taukeem, un ilgaku laiku bij weens no wisleelakajeem tauku iswedejeem uš ahrsemehm. Wehłaku winšč pirka namus un muisčas. Darischanās winšč bij toti stuhrgalwigs, kad bij labā prahta, tad falihga weegli, bet ja nesolija prasitas zenas, tad bij breesmigs. Reis winšč wairal kugu

lahdinu tauku suhtija uš Angliju; bet redsedams, ka pirzeji gribeja nospeest zenas, winšč barlas lila šaurbt un lihds ar taukeem nogremdet juhra. Un ja tauku zenas bij semas, tad wina spihkerds Maskawa tauki guleja gadeem un tika šahesti no schurfahm un pelehmu. Pee Angteem winšč tomehr atreebahs, uspirkdams taukus, kur ween spehdams, ta ka nu winšč wareja nojazit zenas un Angteem wajadseja maksat, žil winšč tik prasija. — Rufins reis ari bij Maskawas pilsehtas galwa, un pilsehtas lafei nekad naw bijuschi tik labi laiki: kad Rufins atstahjahs no seha amata, tad šawam pehžnahzejam skaidrā naudā atstahja wewelu milionu rublu. Par pilsehtas wajadšibahm sinams nelas nebij darits. — Gadus 5 atpakal Rufinam reis uskrita naudas kastes wahls. Wezais, wahjais milionars patš wairs nespehja atšwabinatees un tadehl šahla kleeht pehž palihdsibas. Dworniks to isdširda, peenahža klast, pazehla šmago wahku un ta ispestija wezo. Gribedams buht pateizigs, Rufins dwornikam, šawam dšihwibas glahbejam, eedewa 30 kap. un lihds ar to ari pasi, tam teikdams: „Ej, brahl, mellejees zitu weetu; pee manis wairs newari palikt; jo redseji, kur atronahs mana nauda.“

Telegrafa sinas.

Peterburgā, 6. oktobri. Stuhra atmens sehohdeen likts buhwejamai basnizai pee Katarinas dambja.

Rohitewa-Podolskā, 6. oktobri. Sinorkas Schihdu basnizā basnizeni tika istrauzeti žaur to, ka kahdai Schihdenei aisdegahs kleits. Pauschu istrauzeschana bija tahda leela, ka 36 feeweetes dabuja galu un 50 tika eewainotas.

Wihnā, 7. oktobri. Mukters un Mustempascha tika wakar šanemti no Austrijas keisara.

Konstantinopelē, 6. oktobri. Smirnas un Tšesmes apgabalds bijuse semes trihzeschana. Wairal namu un žilweku aischajuschi boja.

Aleksandrija, 6. oktobri. Koleeru sehrga no jauna parahdijusehs un 4 žilweki jaw ar seho sehrgu miruschi.

Gelijhemes firas.

Rigas Latv. beedribas runaswihru pulks swebtdeen, karp zitu, spreeda ari par schahdeem jautajumeem: 1) Par skolas dibinaschamu Bahrdaugawa, us Nemersa dahwatās gruntes. Kā lasitajem buhs atminams, nelais Reinholds Stobke bija dahwajis beedribai 11,500 rubl., ar to nosajijumu, lai beedriba par to dibina un uftur us wina swaina Nemersa gruntes Latweeschu skolu, sem nosaukuma „Reinholda skola.“ Ta preekšč scha jautajuma tuwakas apspreeschanas eezeltā kommissija, wehledamahs dabut pamatu, us kura waretu tabak strahdat, peeprafija, kahbai buhs dibinajamai skolai buht, waj puifenu, waj meitemu skolai, un is zil klasehm fastahwet. Us paschas kommissijas preekščā lischamu, runaswihri nospreeda: Bahrdaugawa dibinat diwklafigu meitu skolu. 2) Par peepalihdsibu finibu kommissijai. Gewehrojot to, ka finibu kommissijai bes materielas peepalihdsibas grubti ko eewehrojumu pastrahdat un gaismā laist, runaswihri, us finibu kommissijas preekščā lischamu, nospreeda, beedru naudu no tahdeem beedreem, kas dshwo ahrpus Rigas un ir finibu kommissijas lozelli, ismaksat finibu kommissijai, preekšč winas darbu weizinaschanas. 3) Par Lutera jubilejas swineschanas. Behz finibu kommissijas preekščā lischamu, 28. oktobri, ka Lutera swebtku preekschwafarā, isrihtot preekščlasijumu par Lutera dshwi un nopelneem; runaswihri usdewa preekšneezibai, mineto swineschamu tuwaki pahrspreest un isrihtot. 4) Par peepalihdsibu Latweeschu studenteem. Nospreeda ismaksat finibu kommissijas pahrsinā stahwoščai studentu stipendiju kasei 100 rubl. 5) Turgenewa peeminas swineschana. Nospreeda schibs peektdeenas wakarā isrihtot preekščlasijumus par Turgenewa dshwi un raksteem, no kureem laba dala jaw ir Latweeschu waloda pahrtulkota. (B. W.)

Teekam luhgti, usnemt teofschas rindinas: Zeenita redakcija! Kā redsams is Latweeschu teatra waldei peesuhstitahm wehstulehm, tad domas ir isplahitjuschahs, ka lugas „Reda l-tora“ israhdischana esot aisleegta. Tadeht apalschā parastijusehs teatra walde eeskata par sawu peenahkumu, isklaidrot, ka pehz trofchna, ko kahdas schejeenes Wahzu awises „Reda l-tora“ deht fazehla, polizija, ka tas skaidri bij saprotams, eeprafija „Reda l-tora“ grahamtu, bet pahrliezinajusehs, ka luga pilnigi likumigi atkauta, winas israhdischanai naw likuse zelā nekahbus schkehrilus, tadeht lugas sagatawoschana ari teel turpinata.

Rig. Latv. teatra walde.

No „Australas“ beedribas luga „Atalanta“ dabuta deesgan behdiga sina: No Amerikas pahrbrauzot, wina bija nostahjusehs us entura Grimsbireidā (Deenwidus-Anglijā). Tē zaur straumi winai usfrehja kahda nostokas barka un to stipri fastahdeja. Newaredama nu pate eebraukt ostā, „Atalantai“ bija japeenem twailonis, kuram par eewilfchamu wajadseja 100 mahrz. sterlinu (libdi 1000 rbl.) aismaksat. — Bet „Australas“ beedribai zaur to laikam nezelfees ne kahda flahde, jo 1) „Atalanta“ ir apdrofchinata pret hawariju, un 2) nostokas barkai pehz pastahwoscheem juhreas likumeem flahde jatlihdsina; schi barka ari jaw esot apshlata. (B. W.)

Rapu apshahdsibas pehdeja laika loti beeschinoteekahs Tornakalna kapds. Nupat atkal diwas jaunās meitenes ar puku podeem islawijuschahs is kapeem. Rapu usraugs labprahit godigam usrahditajam ismaksatu pateizibas algu, ja kahds winam palihdsetu us kapu sagtu pehdahm naht. Jo ikweens, kam kahdi peederigi kapds gul, kapu usraugu mehds darit atbildigu par pukehm, ar ko sawu peederigo kapu puschojuschi. Tadeht newaram kaunotees, kad kapu usraugs nodomajis tagad spert nopeetnaks solus pret tahdeem sagteem. (B. W.)

Retruhschu schogad nems 218,000 wihrus; Widsemē tanis gaddōs stahw 10,693 jaunekki, no kureem janem deenastā 2828. No ta skaitla kriht us

		eerahsttu	nemamū
Rigas	aprinke 1. kant.	821	217
"	" 2. "	497	132
"	" 3. "	355	94
"	" 4. "	331	88
Walmeeras	" 1. "	410	109
"	" 2. "	442	117
"	" 3. "	282	74
Zehju	" 1. "	428	113
"	" 2. "	343	91
"	" 3. "	252	66
"	" 4. "	281	74
Walfas	" 1. "	328	87
"	" 2. "	235	62
"	" 3. "	296	78
"	" 4. "	362	96

Tee ziti kriht us Widsemes Jgannu dakas aprinkeem.

Par D. Schwarzu, ka „B. W.“ siao, ir sinams, ka winsch dshimis Peterburgā. Wina tehwa tehws bija Rigā loti zeenits un mihlots akteers, wina tehws ir daileneeks Peterburgā. 1878. g. Dawids Schwarz eestahjahs Terbatas uniwersitetē un studeja mebizinas sinaschanas. Tagad winsch sagatawojahs us beidsamo ekfameni. Pa wisu studiju laiku winsch blja Aidšineeku korporazijas „Fraternitas Rigensis“ lozellis. Weidsamajā laika winsch esot wairaki atrahwees no korporazijas fadsihwes, lai gan winsch kopā dshwoja ar diweem minetahs korporazijas lozellteem weenā dshwohkt. Wina lihdsbeedri esot eewehrojusch, ka beidsamajā laika winsch beeschi ween bijis stipri peedsehrees. — Behz Terbatas Wahzu awisehm, Dawids Schwarz jaw maja mehnesi greešis us sewi polizijas wehribu zaur schahdu gabijeenu. Tani laika peepeschi iszehlahs uguns Sachsendahla nama atejinā weetā, tuhlt pehz tam, kad Schwarz tur bijis. Kahds nama ihpachneeks pirmais pamanijs uguni un ari Schwarzu projam stehsfotees. Agraki Schwarz dshwojis tant namā. Nemas netizedams, ka Schwarz buhtu wainigs pee uguns grehla, minetahs eemihneeks tomehr isteiza pee polizijas, ko winsch eewehrojis. Weetigais polizijmeisteris lizis tad Schwarzu usuhlot. Zaur usuhlofchamu tifa peerahdits, ka pee wairak ugungrehkeem Schwarz waj nu ihfi preekšč ugungrehla, waj pehz ta tizis pamanijs ugungrehla weetā un beeschi ween stipri peedsehrees. Tad pee ugungrehla Ringja namā starp deguma atlitumeem atrada datu no wehstules, ko Schwarz mahte bija rakstijuse sawam deklam. Zita weetā usgahja nehdogu, kuru Schwarz nupat bija leetojis, un kahdas kagelu grahamtas lapas, kuras Schwarz, preekšč tam, kegelehm spehledams, bija is-

plehšis is minetahs grahamtas. Wisas schiba leezibas pahr Schwarz wainu kalasijuse, weetigā polizija nodewa sawas flepenahs ismekleschanas materialu uniwersitetes teefai, kura lifa apzeeminat noseedsneeku. Uniwersitetes teefas preekščā tas atšines par wainigu pee wairakeem ugungrehkeem un, kas jo breesmigi slan, pee diweem ugungrehkeem, pee kureem diwi zilwetu dshwoibas gahja bojd prot. stud. Gachs un Dr. Käftners. Stud. Gachs bija wehl Schwarz tuwalais draugs. Kad Gachs, is degofcha nama glahbdamees, zaur junta logu islezis un pee tam sprandu sewim lausis, tad Schwarz wainu nowedis us kliniku un azis winam aisspeedis zeeti mirstamā stundā. Schwarz esot peelaidis uguni pee tam namam, kur patš dshwojis, un tad glahbees is degofcha nama, ar wirtu zaur logu nolaisdamees semē. Behz zitu stahsteem Schwarz taisni ne-esot atšines, ka peelaidis uguni tanis gabijums, tad stud. Gachs un Dr. Käftners atradusch gain, bet til teizis, ka gan warot buht, ka winsch pee mineteem ugungrehkeem wainigs. Winsch esot iskladrojis, ka winsch ihfi ne-atminotees, kahdas weetās uguni peelaidis. Wina esot nesawaldama lahriba uguni peelaist. Behz tam winsch atkal esot wisu noseedsis, sewi nemas par wainigo ne-atšinis un trakojis, ka prahitā juzis. — Tadeht winsch ir eelists trako namā, kur profesors Gminghaus wainu usuhlo. Profesors Gminghaus tagad esot dewis sawu spreedumu, ka Schwarz naw atšistams par prahitā juluschu. Ari jaunaka siniba ne-atšist pee pee-auguscheem zilwekeem uguns peelaishanas lahribas. Katrā wihle leeta ir loti tumfcha Zeresim, ka ruhpija ismekleschana tumfchu isklidinhahs un parahdihš notikumumu ihfi gaismā. — Uniwersitetes teefa isflehgu Schwarzu is studentu skaita un nodewuse to kriminal-teefai. Widsemes prokurora paligs Jordana kgs aishrauzis us Terbatu, dalibu nemt pee ismekleschanas. Tapat ari kahds ismekleschanas teefnesis is Peterburgas eeradees Terbatā.

No Swahrtawas (Gaujenes draudse). Atstihstibas sinā Swahrtaweeschi gan nawa glusch tee pehdigee, bet tomehr wehl deesgan mas us preekšču gahjuschi. — Jaw deesgan no tam war nogist, ka mums ar pagastu darischanahm nekahdā lahgā ne-eet, ka ar fenatora Manafeina tga listehm newaram nelad gatami tikt; lai gan sen wajadseja tabi nosuhstit peenahlofchā weetā, bet wehl tagad naw nosuhstitas. Dauds reises esam walde mahjā sapulzejuschees, bet nekad ne-ijnah, kad wisi teel weendōs prahtds, un daschā reises naw atkal wisi sanahkuschi. — Behz manahm domahm waina ir pee teem wihreem, kas pa datai ari sinamai partijai peekriht, zaur ko mehš nekad newaram weendōs prahtds tikt. — Behrnajā gada plahnas planjas deht wehl schogad dascheem fainmeekem draud breesmas.

Laitrakstus pee mums lasa Balji, Baltijas Wehstnesi, Mahjas Weest un, ja nemasdos, eksemplaru Latweeschu Awischu un Awaju, ko muischas jaine lasa. (B.)

No Gradones. Pee mums wafaras rascha loti labi isdewusees, tilai lini, kas zaur leelu slapjumu bija weldē sagahsti, saudejuschi sehklas, tā ka daudsi nedabu til sehklas, is isfehjuschi. Rudsi biruschu tueschu datu masat, ka 1882. g. Seens til labi bija no-audšis.

lahds igus gadus nebija bijis, tikai zaur schahs wafaras leelo flappjumu nahzahs gau- scham grubti rokā dabūt. Wehl ir tagad dabu redset plawās, kur nowezejūi sahle gaididama gaida uš plahwejeem.

Attihstibas finā ari pee mums pamafam gabjis uš preefschu schajōs pahra pehdejōs gaddōs, lamehr muhsu laminiu walsti lab- dariga beedriba dibinata, pee kuras glihteem isribkōjumeem ari no muhsu jaunefkeem wairaf nehnuichi dalibu, zaur lo muhsu walsti stipri ween frogu preeki masinajufchees, un zerams, ka ar laiku pawifam isfudihōs, Tai weetā jaunefki fahf aifween wairaf be- dribu apmeklet, kur tee eeronahs ar peellah- jigaku fadsihwi, ne ka frogu pee schenta galda. Atrounahs gan wehl, Deewam schehl, tahdu jaunefku, kas tā nofaukto flubu ap- melle, kur peedferdamees padara wifadas negehlibas.

Nofcheblojami, ka muhsu beedribai pehdejā laika dfeedataju flaits masinajees, kas nahzis zaur beefchu derigentū mainifchanōs. Weh- lamees, ka jaun-ewehletam derigentam labaki fefmetos kopt glihtu dfeedafchanu, jo bej tahs ir beedriba kā lauls bej fatuma. (B.)

No Dignajas draudfes „B. B.“ raksta: Muhsu draudfes Ahbelu pagasta 11. oktobri buhs jauna skolas nama eefwehti- fchana. Par to wif preezajamees, jo skolu wajadsiba tagad ari no wifceem nemahziteem zilwekeem teel fahjgata. Bet dascheem ir ruhpes, ka weens mahzibas preefchmets, kas mums it ihpafchi wajadsigs, jaunajā skolā netiktu par maf koptōs, proti Kreewu wa- loda. Schahs walodas mahzibas wajadsiba beenu no deenas flaidrati redsama un tau- ftama. It ihpafchi diwi zehloni flubina muhs, pafneegt faweem behrneem kreetnu Kreewu walodas mahzibu; pirmahrt wis- pahrigais kara flaufibas likums un otrekahrt beefcha Latweefchu aifefchana uš zitahm gubernahm. Behz wis pahrigas kara flaufibas likuma kairam wajag buht ga- tawam eestahtees kara deenastā. Kā finams, teem, kas ifgahjufchi zauri kahdas skolas, kara flaufibas ispidifchana dahwati daschi atweeglinajumi (par peem. deenasta laika pa-ihfinajums), bet fchee til tad dabonami, ja jaimais rekruts spehji ari usrahdit finamu mahzibu Kreewu walodā. No tam redsams, zil stipri fchi waloda lowjama muhsu laul- skolas. Bet ari tam, kas nedomā uš mineteem atweeglinajumeem, Kreewu walodas prafchana pate par femi pataifa kara deenastu daudf weeglaku. Tahds ahtrali eemahzahs kara mahzibu, labaki fateel ar faweem beedreem un drihsaf eeguhst fawu preefchneeku pee- trifchamu. Otrs Kreewu walodas mahzibas zehlonōs, proti Latweefchu aifefchana uš Gelfch-Kreewijas gubernahm, pa- gabhufchōs diwi gadu defmitōs pafahwigi andfis. Semes dahrgums, mafaku femes gabalu truhfums un daschi ziti fchejeenes lahrtibas augli flubina daudf Latweefchu, aifcet uš Gelfch-Kreewijas gubernahm un tur mellet few pahrtikas. Latweefchu aifgabheju pulks Wefkawas, Witeflkas un zitās gu- bernās gadu no gada stipri aug. Sawās jaunajās dshwes weetas, aifgabheji bej Kreewu walodas finafchanas newar fperit ne weenu foli. Polizija, teefas un waldivas eestahdes, kā ari leelaka eedfihwotaju data tur runā weenigi Kreewu walodu. Kas prot kreewifki farunatees, tas tur weegli nahf uš preefschu,

turpretim bej schahs walodas finafchanas weegli war kript flahde un wifadās nepatif- fchanās. Latweetis, kas eemahzijeēs Kreewu walodu, juhtahs daudf swabadafs un dro- fchahs; wifch wairōs naw peefertis pee weena femes stubrifcha, jo winam wifa plafchā Kreewija atwehrtā. Pee tam naw jadomā, ka zaur Kreewu walodas eemahzifchanōs, Latweetis jaw atfajitos no sawas tautibas, Latweefchu aifgabheji, kas dshwo Gelfch- Kreewijas gubernās, un labi eemahzijufchees Kreewu walodu, pee tam pa wezam palifufchi Kreewi Latweefchi, kas zeeni fawu mahtes walodu, lafa Latweefchu laifkrastus un grah- matas un nem dalibu pee wifu Latweefchu, preeleem un behdahm. No wifa ta buhs faprotams, zil toti tee wezati, kurweem nahftees behrnus juhtit Ahbelu pagasta skolā, wehlahs, ka tur lihds ar ziteem preefchmeteem stipri mahzitu ari Kreewu walodu. Augfchminetas ruhpes, ka tas warbuht neufiftu, zehlfchahs no lahdas runas, kas no muhsu weetigā skolu pahrluhka, mahzitaja Stender lunga, diwi gadus atpakal tika tureta pee Salas pagasta skolas eefwehtifchanas. Mahzitajs Stender lgs torois iffajija, ka Kreewu waloda ne-efot daudf mahzama, jo ta Latweefcheem newarot daudf palihdsfet pee attihstibas. Par peerahdijumu, zil maf Kreewu walodas fina- fchana attihstot zilweku, mahzitajs Stender lungs usrahdija uš ploftu Kreeweem, kas il- gadus nonahfot if Gelfch-Kreewijas pa Dau- gamu. Tee gan runajot Kreewu walodu, bet efot ne-attihstiti laudis. Bet mehōs, fchejeenes Latweefchi, par scho leetu domajam zitadi. Mehōs if praktifkeem peedfihwojumeem efam redsejufchi, ka Latweefchi, kas eemah- zijufchees Kreewu walodu, zaur to ne buht nepaleel par ne-attihstiteem zilwekeem, bet ir toti fapratigi laudis, kas dshiwē labi teel uš preefschu. Tadeht wehl reis iffaku luhgumu, ka Kreewu walodas mahziba Ahbelu pagasta skolā nepaliftu par bahreniti, par kuru daudf neruhpejahs.

No Kurmuifchahs. Pee fcha pagasta peeder kahdas 140 mahjas, kuras jaw pa leelakai datai pahredotas. Pirkfchanas zenas wifpahri nemot ir mehrenas, tā ka wif pizzeji zere uš dshwofchamu.

Kad mehōs, Murmuifchneeti, 1877. gadā fahlam fewim buhwel pagasta skolas namu, tad pagasta fainneeki usnehmahs wifadu materialu peewefi un ftrahdneelus peefuhitit, zil wajadsigs buhtu, turpreti muifchahs ih- pahneels fon Zirksa barona lgs peefolija wifu materialu par brihwi dot un ari nandu preefch amatneekteem ismaksat. Kā runats, tā darits. Nu kehrahōs naigi ween pee darba, tā ka jautais 2 tahfchu muhra skolas nams ar zitahm peederigahm ehlahm jaw 1879. gadā bija til tahlu gataws, ka to seemu jaw wareja skolu turet, bet pafchu skolas namu daschadu kaweklu deht til 1881. gada 20. janwari wareja eefwehtit.

Tagad nu skolas nams teel ufturetis no pagasta lahdes. Bet pehrnajā gadā dšimts- kungs mums lifa preefchā, ka mums pee skolas nama ne-efot ne lahdas teefibas. Bet kur tad nu paleel wifas pagasta isdoschanas un puhlini, kuri tapa ifleetati pee skolas uf- zelfchanas?

Zitadi fadsihwes finā mehōs efam ziteem pagafteem labu foli pakatā, jo teatri, weefibas wakari un falumu preeki pee mums ir fweefchi, bet turpreti frogu preeki pee mums wehl

eet pilnā spehla, tā ka daschs labs jaunefkis tur jaw mantojis farlanu peeri, waj faploftu gihmi. Buhtu gan wehlejams, ka taf reis fchos preekus aifstahdu un par to netehreto nandu eepirktu daschas dshiwē derigas grah- matas.

No daschahm draudiehm laifkrastōs finots pahr hafnijas upura atzefchamu, bet pee mums tahdas wezlaihu eerafchas newar un newar atmet. Daschi jaw fahfufchi atrautees no upura doschanas, nefinadami, kur wifa fchi humma paleel un otrekahrt to tura par deewalpoifchanas tranzefchamu. Tadeht reifu reifehm mums jadfird pahrmētumi no mah- zitaja, ka maf teelot mestōs. Bet waj ne- waretu pee hafnijas durwim kahdu lahdti preefch fcha mehrla eerihlot, kur kates waretu pehz patifchanas fawu artawu eemest. Tas buhtu par leelu labumu neween draudfei, bet ari festerin, jo upuru lasifchana pee pilnas hafnijas naw wifai weegli ifdarama.

Tad wehl buhtu wehlejams, ka hafnijas ehrgeles tiftu pahrlabotas, jo daudfreis jadfird no plehfchahm tahds twofnis, tā ka jadoma, ka tur funi kantōs. (B.)

Kurfemes gubernas karaklaufibas kommi- fija iffino, ka rekrufchu nemfchana fchogad notifs:

Zelgawas apr.	1. kant.	Zelgawā	9. nowbr.
	2.	"	1.
	3.	"	5.
Baufkas	1.	Baufkā	1.
	2.	"	7.
Tukumas	1.	Tukumā	7.
	2.	"	1.
Talsu	1.	Talsos	4.
	2.	"	1.
Kuldigas	1.	Kuldigā	7.
	2.	Saldu	1.
Wentspils	1.	Wentspils	3.
	2.	"	1.
Alfputes	1.	Alfputē	1.
	2.	"	7.
Grobinas	1.	Grobinā	3.
	2.	"	1.
	3.	Leepajā	7.
Jaunjelg.	1.	Jaunjelg.	1.
	2.	Jalobstata	7.
Ilukstes	1.	Grivā	7.
	2.	Ilukstē	1.

Zelgawa. Veel-Sefawas kalps J. B., tā „Mit. 3tgai“ raksta, reifa ar 2 ziteem 10. feptembri no Zelgawas brauzā mahjā; zela- beedri tur gan noftuwa, un ari wina firs, bet brauzeja iftruhka. Wehlah winu atrada leelzeta grahwi nofluhfufchu, kur, buhdams peedfehris, eewehlees. — Kahdas deenas at- pakal kahds R. B., kas dshiwō Wez-Platonē, Zelgawā ifdarajis fawus eepirkumus, dewahs atpakal mahjās. Pee Almas wahrteem, kā „Mit. 3tga“ raksta, wifch wehl gribejis fiprinatees dshreemu pahrdotawā, un tur eepafinees ar 2 Latweefcheem, kas to luh- gufchi, wifus kahdu gabalu pawest lihds. Uš magarifchahm wehl eemetufchi kahdu glahfiti un tad — aifbraufufchi. Werfies 2 aif pilfehčas weens no wineem R. B. angfch'pehdu atfweedis ratōs, bet otrais ar groscheem to peefehjis pee rateem, un tad mafu tam ufbahfis galwā, ifmeklejis wina fefchas, ifjuhdfis firgu un — ar to abi tad aiflaidufchees projam, peefecto lihds ar ra- teem atfahdami uš fchofejas. Laudis, eedami uš pilfehctu, winu wehlah atfwabinajufchi.

Sirgš gan ufdabuts, bet sagfi wehl naw dabuti rokās.

No Krihsburgas. 25. septembri, fwehtdeenā nakti, pastrahdats breefmigs fleplawibas darbš. Pirmdēnas ribtā Spruktu fainneeks uf fudmalahm braukdams starp Wimbu krodšinu un Weijefaku mahjahm, kur maši krehmini fa-augufchi, atrada uf zeta weenu nofištu zilweku, kas afnim applubdis guleja bef dšihwibas, jo tam galwa bij pašta zaura, un kaulš faberšis drupu drupās. Winfch bija fišts ar trihškantainu almini un leelu kolu, kas bija atnešts no kartupeku dobes greeta kokeem, kuri ari turpat nofweeši guleja. Minetais nofištāis zilweks bij Waf-fahrneeku mahjas fainneeks. Winfch fwehtdeen bij aifbrauzis uf Krihsburgas meestu, abi ar fawu darba strahdneeku, darifchanas pehz aiflawejees lihds wakaram, bet darba strahdneeks atnahzis weens pats eepreefchu, wimu atstahdams meestā un tā tad schis at-pakal brauzot tai weetā bij nofišts. Pašinoja polizijai. Atbrauza dakteris, apfkati-ja to un uiffchlebrde; dakters leezinaja, ka tas wehl buhtu ilgi dšihwojis, jo tam bijufe sti-pra wefeliba. Polizija dšina tuhdał pehdas fleplaweem.

Domas greesahs uf diweem zilwekem, kuruš tuhdał apzeetinaja un tagad stahw ifmellefchanā. N. B.

Leepaja. Juhrmalē, Rostowska wafaras mahjas dahrsā, tagad reds dafchas kešberes pilnds seedšs un ari jaunus auguš nefam. (Latw.)

Par Lukomas beedribas pirma gada darbšchanoš pehz „Balt. Seml.“ pašneefšam fchahdas fiņas: — Beedru bija 116, starp teem preefchneezibā 18. Beedriba noturejuše 12 mehnefcha, 5 ahrfahrtigas un 5 general-fapulzes, 3 fatumu fwehtkus, 3 balles (1 ar maflahm), 3 weefigus un 2 jautajumu wafarus, kronefchanas fwehtkus, 1 konzertu un 2 teatra ifrahdes. Biblioteka tifa atwehrtā ar 172 fehjumeem, No 1. julija lafams galds ar 7 laifrafsteem: Baltijas Semkopis, Balt. Wehtneefis, Balfs, Latw. Awiše, Ri-gaſche Zeitungā, Heimath un Lukumer An-zeigeris. Noſchelojams gan, ka neweena Kreewu lapa netop tureta. — Beedribas ihpaſchums, inventarā un flaidrā nauda — 408 rbl. 57 kap. Genemš — 1578 rbl. 71 kap., ifdots — 1523 rbl. 6 kap. Bi-bliotekas eenehmums — 113 rbl. 2 kap. ifdewums — 101 rbl. 16 kap. No bijuſchā preefchneeka eeturēts — 11 rbl. 86 kap., atlikums — 1 rbl. 74 kap. Beedri maſfā 1 rbl eefstahſchanahs un 3 rbl. gada naudas, bet ſchogad ir 2 rbl. gada maſfas.

No Koneefcheem. Muſfu ſemkopjeem klah-jahš deefgan behdigi. Veetus, kas if deenas lihst, apgruhtina rudens darbus. Ar labi-bas kulſchanu nelā neweizahs, jo labibas gubas falijufchās un uf ſemajeem tihrumēem atrodahs uhdens. Ja leetainais laifs wehl ilgi paſtahwehš, tad labibas gubas tihrumoš ſabls puht. — Scha gada laukrafcha naw wiš teizama; talab ſchis gads daſcham muſfu ſemkopjam buhš atkal gruhts. Sewiſchki rentneekem ko raiſetees. Daudš rentneeki naw ifgahjuſchā gada rentes nomakfajuſchi, kur nu tee nems naudas preefch pagahju-ſchā un ſcha gada rentes? kā warehš jau-nus ſemkopibas ribkus eegahdatees un deenafneekēem algu ifmaſfat? — Daſcham Koneefchu pagafā rentneekam ir fliktahs dših-

woklis, nefa kaiminu pagafā rentneeku kuhšis. Dšihwolka ſeenas balki ir ſapuwuſchi; talab wiš dšihwoklis iffkatahš ſchlihbš un ſchfobš. Tahdās mahjās dšihwojot jahihstahš ween, ka tahš ne-ufkriht zilwekem uf kalla. Rent-neeki, kam fihti un maši dšihwolki, buhtu jaunās dšihwojamas ehlas buhwejuſchi, bet naudas truhkuma deht wini to neſpehj. — Kā wiſā tehwi-jā, tā ari muſfu pagafā un wina aplahrtne pa pilnam krogu. Koneefchi ir wehl labi krogā mihtotaji. (B. S.)

Peterburga. Waldofchā ſenata kriminal-faſazijas departamentā 30. ſeptembri iftee-faja geheimrahā Berfiljewa leetu. Senata pilnu ſapulſchu ſahle agri jaw bij pilna ſauſchu. Pulkſten 12 teefneſchi eenahza eef-ſchā. Apfuhdſetajš apſehdahš uf krehſla. Winfch iffkatiyahš toti behdigs un nopeetnš; mugurā tam bij wiže-uniforma ar 2 ſwaig-ſuehm un zitahm goda ſihmehm. Winfch bij apfuhdſets par deenēstā uftizetu krona naudu iſſchlebrſchanu. Scha gada 17. fe-bruari geheimrahš Berfiljews ſinoja eefſch-leetu miniſtrim, kā iſſchlebrdis toš 30,000 rubl., ko Dambowas gubernas ſemſte 1880. gada dahwajuſe nelaiķa Keiſara walbiſcha-nas jubilejai par peemini un laš uf Wiš-augſtaku pawehli bija nobodami Meſſandra komitejai eewainoteem par labu, un beš tam wehl 15,000 rbl. no ſewiſchā kapitala, kaš ſtahweja wina, kā paſtu direktora, ſinā. 23. februari wiſa ſumma (45,000 rubl.) bij atmaſfa, un 24. februari eefſchleetu mi-niſteris leetu ſinoja waldofſcham ſenatam. Apfuhdſetajš leetu bij atklahjis, tadeht ka Dambowas gubernas ſemſte un gubernators bij peepraſijufchi, kaš notizis ar wimu dah-wato naudu. Eepreefſchejā ifmekleſchanā geheimrats Berfiljews iſteiza, ka ar teem 30,000 rubl. ſedſis žitus krona naudas if-truhkumuš. Pee tahdahm nandahm winfch jaw ſenāł kehrees, kad Makowa laikā bijis par eefſchleetu miniſtera langlejas ſekretaru (1861—1876), kur tam bijuſchās uftizetas naudas, kaš pateefibā bij japahrwalda pa-ſcham Makowam. Gefahkumā winfch neh-miš tilai maſas ſummas, ko zerejis atmaſ-fat. Kad 1881. gada dezebri, pehz paſtu un telegrafu miniſterijas atzefſchanas, jaun-eezeltajam eefſchleetu miniſtrim bijis janodob rehkins, winfch ifleetoja 30,000 rubl., ko ſegt iſtruhkumu, zeredams, ka dahwinataji tahtal neruhpefees par ſawu dahwanu, kaš 3 gaduš ari notizis. Tee 15,000 rbl. if-ſchlehrſti no 1881. lihds 1883. gada ſahlu-mam. Teefas preefchā Berfiljews apleezi-naja apfuhdſibas akti, iſteiza, ka nelahbi ahriģi apſtakki to naw ſpeeduſchi kertees pee ſweſchās naudas un luhdſa ifmekleſchanas neturpinat, tadeht ka nelo jauna zaur to nepanahſſchot. Teefa paſlauſija luhgumam. Prokurors pagehreja augſtako naudas ſtrahpi. Teefneſchi 3 ſtundas ſpreeda un apfuhdſeto atſina par wainigu, to noteefadami ar if-ſlehgſchanu if deenafā un 15,000 rbl. ſa-makfaſchanas.

Peterburgā, 2. okt. Pehz eepreefſchejas deewkalpoſchanas Baltijas pareiſtizigā brah-liba (oparcrbo) eefſchleetu miniſterijas ba-ſnižā notureja ſawu general-fapulzi. Brah-libas preefchneeks, knaſš Gallin Braſſſis, ſinoja, ka pareiſtizigās baſnižas Auſtruma juhras apgabalā ſchim brihſcham atrodotees labā buhſchanā. Bet brahlibas Kreewu ſko-lahm minetā apgabalā wajagot peepalihdſi-

bas, ja tahš grih pazelt apmeerinoſchā ſtah-wokli. Tas eſot ſaſneefšams, ja waldbā atwehletu lihds 42,000 rublu leelu palih-dſibu. Knaſš Gallin Braſſſijs par to jaw eefneefšis ſinojumu brahlibas aifſtahwetajai, Keiſareenes Majefetei, kura nolehma, ſcho leetu nodot tautas apgaimoſchanas miniſte-rijas zaurluhloſchanai. Brahlibas ſkolas Kulbigā japahrako, preefch lam wajadſigi ap 3000 rbl. Poſpelowa ſaraſtitās grah-matas „Bamahziba par pareiſtizibu“ pirmāis ifdewums iſpirkts; wajadſigais otrāis ifde-wums patlaban teel noſpeeſis un ifnahš janwara mehneſi nahł. gada. Pag. gada eefahluſehš Jgannu pahreeſchana pareiſtizibā wehl turpinajahš. Brahliba tur ſneegule no ſaweem lihdslekeem palihdſibas par 500 rubl. un deewbildes. Mehneſu gada laikā pahrgahjuſchi 282 Jganni pareiſtizibā, tā ka Šapſalas apgabalā atronahš kahdu 500 pa-reiſtizibā pahrgahjuſchu Jgannu. Weiſe preefchneeks knaſš Gallin Braſſſijs zehla preefchā, uf weetigās garidsneezibas wehſe-ſchanos, Rewelē un Kriģas meefſtinā dibinat brahlibas filialuš (ſaru beedribas). Sapulze weenbaliģi peenehma preefchliktumu.

Kreewu awiše „Nowoje Wremja“ kahdš pahſpreezumoš ir pahrunajuſe jautajumu, kahdās augſtāšs Baltijas ſkolu eefſtahdšs waretu eeweſt Kreewu walodu par mahzibas walodu. Wina iſſkaidro, ka preefchu Ter-batas weterinaru (lopu ahrtu) inſtituta jaw agrāł eſot ifdota pawehle, ka ſchē Kreewu waloda eewedama par mahzibas walodu, židrihš winā ſtudentu leelakā data buhš if Geſch-Kreewijas gubernahm. Tas tagad jaw ſen tā eſot, proti, ka minetā inſtituta ſtudentu leelakā data peederot pee Kreewu tautibas, waj runajot Kreewu walodu. Tadeht eew domajams, ka tur Kreewu waloda drihš til-ſchot eeweſta par mahzibas walodu. — Dri-kahrt „Nowoje Wremja“ uſrahda uf Riģas politekniku. Schē ſtudentu pulks til pa maſakai daikai peederot pee Wahzu tautibas; pa leelakai daikai ſtudenti eſot Kreewi, Poſi un Schihdi, kaš uſaudſinati Kreewu gimna-ſijās un pehz Kreewu gimnaſiju atteſtateem eefſtahjuſchees politeknikā. Wiſi ſchee ſtudenti nonahlot Riģā ar toti wahju Wahzu walodas ſinaſchanu, un tē tee tagad eſot peespeeſti, ſanemt mahzibu Wahzu walodā un paſchi pahrwahzotees. Kreewu awiše tadeht pagehrt, ka ari Riģas politeknikā Kreewu waloda eſot eewedama par mahzibas walodu.

Maſtawa. 28. ſeptembri tur nomira pa-ſiſtamāis miſionars K. A. Kufins. Nahwe winam uſbruka taiſni tai brihdi, kur ſawu nama pagraba ſehdeja uf leelas dſelſchu nau-das kaſtes. Abahm rokahm winfch kā kramp-ids bij peekehrees pee kaſtes. Kahdas deenas eepreefch winfch bij pamanijis, ka data nau-das papihru bij zeetufe no pagraba mitruma. Tadeht toš ſawā iſtabā iſſchahwa. Pehz wina nahwes pagraba durwis atrada aifſlehgtaš, tā ka dehls tehwa lihki tilai pamanija zaur atſlehgas zaurumu. Winfch paſinoja poli-zijai un durwis tifa uſlauſtas. Sahſta tai-ſitaji nelaiķim nonehma mehru tahdā ſtah-wokli, kahdā to atrada. Nelaiķis bij paſi-ſtamš kā leelakaiš ſiſktulis un gruhti do-majams, ka raudahš kahdu aſaru, tadeht ka ari winam lihdszeetiba weenumehr bij ſweſcha.

Cherſona. Sirgu ſahdſiba, kaš Cherſonas gubernā arweenu wairāł iſplahthahš, arweenu fajek kahdus aſinainuš darbus, ko ſemneeki

pastrahda pee fakerteem firgu sagteem. Gandrihs latrā teefas sehdejumā teef ispreesta teefa par firgu sagteem. Preeksch ne-ilga laika, kà „Kreewu Maslawas awises“ sino, kahdā zeemā Tiraspoles aprinki notifikas, ka firgu saglis tika peekerts, kad winsch patlaban taisijahs firgu nosagt. Semneeki peekertam firgu saglam fasehja rofas us muguras un to peekahra pee juntu renes, tad fahla winu siipri ar sawahm nuhsahm nopert. Kad tas bija notizis, tad winam us papescheem ussehja dehli un us dehli sita ar zirwja peetehm, kas mojitam saglim dauds sahpiju darija. Wehlat semneeki pufmiruscho sagli nonefuschi us stepi (klajumu) un tur jaw isfraktā bedre aprakuschi. Wainigee semneeki tika no teefas noteefati us peeklischanu pee strahpes darbeem.

Tomika. „Russl. Wed.“ sino schahdu ehmotum atgadijumu: A—tsch, kas us Tomsku bij nosubtits, tadeht ka bij isschkehrdis dselszela naudas, pastaigadamees ar Schihdu M—nu, Tomskā eeraudsiija jaumu, glihti gehrbuschos zilweku, kas winam lilehs buht pasibstams, un tadeht to usrunaja: „No, Zuh, tas, B—w!“ Jaunellis ne-eewehroja schahs usrunas, bet meerigs sawu zetu staigaja tablat. A—tsch sawam pawadonim nu isstahstija, ka B—wu pasibstot no Kijewas zeetuma, kur kopā sehdejuschi un no kureenes nejaischi pasubis. B—ws esot swarigs politisks noseedsneeks, par kura apzeetinascham droschi dabuschot pateizibu. A—tsch tuhlin dewahs schandarmerijas pahrwaldē, M—ns pa tam jaunella nelaida is azim. M—ns, redjedams, ka jaunellis eegreesahs fahnu eelā un tur nosuda kahdā namā, peenehna fuhrmani, to peerunadams, lai gaidot minetā nama preekschā un lai peedahwajotees jaunajam zilwekam, tiklibd tas isnahot ahrā. Un teescham! Jaunellis drihs isnahza un eesehdahs fuhrmani, tam libdams braukt us Wostresenjas kalnu. Bet ihfi preeksch tam fuhrmanis eegreesa fahnu eelā, kur atradahs polizijas walde. B—ws lila greeft atpakal, bet, redjedams, ka fuhrmanis nepallausija, diwi reises schahwa us winu un pats tad fahla behgt. Taf daschi tam laidahs pakal, winsch tadeht apstahjahs un deninds eeschahwahs lodi. Dshwiba beidsahs us weetas. Ismellejot wehlat israhbijahs, ka A—tscha domas bij bijuschas pareisas. B—ws, gadus 25 wezs, ilgaku laiku bij sehdejis Kijewas zeetumā. Winsch bij nonahjis Tomskā, lai no kureenes atswabinatu sawu bruhiti, jaumu dahnu, kura turp bij nosubtita us dshwi. Pee wina atrada 2 pases, daschas slepeneem burteem rakstias wehstules un 300 rbl. naudā.

Ahrsemes sinas.

Politikas pahrstats. Kā lastajeeem wehl buhs sinams, tad sawā laikā Segedinas pilsehta no uhdens pluhdeem tika ispostita. Tagad schi ispostitā pilsehta no jauna usbuhweta un netikai tagad dauds jaukaka isfkatahs, bet ari weselibas sinā tā taisita, ka ta buhs zitahm pilsehtahm par preekschsihmi. Segedinas pilsehta nu swinehs sawus usbuhweschanas swebtkus, pa kureem nahf schahdas sinas. Austrijas keisars Franzis Josefs, pawadits no ministru preekschneela Disza, no ministra preeksch semes aistahweschanas, no barona Ortschi, usbuhwejamas pilsehtas kommisara un dauds ziteem kungeem, isgahjuscho swebtdeenu preeksch pusdeenas

atbrauzja jaun-usbuhweta Segedinas pilsehta, kur winsch no pilsehtas deputateem un nestaitama kauschu pulka tika apswiezinats. Pilsehta ir leeliski isgrefnotā. Keisars tur paliskhot trihs deenas, lai jaun-usbuhweto pilsehtu waretu jo ishtaki apskatitees. Schi pilsehta, kà sinams, atronahs pee Teifas upes. Tagad par scho upi ustaisits skaisits tilts, weens no smufakeem un lepnakeem tilteem wisā pafaulē. Tai jauni uhdens pluhdi pilsehtu atkal newaretu apdraudet, tad jauni, augsti dambji ustaisiti. Par peeminu, ka zitas walstis sawā laikā palihdsejuschas ar sawahm mihslestibas dahwanahm, jaun-usbuhwetas pilsehtas eelas nosauktas pehz minetu walstju galwas pilsehtahm, par peemehtu: Londonas eela, Romas eela, u. t. pr.

Par Wahziju runajot japeemin, ka awises bija ispauduschas sinu, ka Kreewijas Keisaram buhschot fanahlschana ar Wahzijas Keisaru, bet tagad atkal sino, ka schahda fanahlschana ne-esot notiluse, tapehz ka Wahzijas Keisara weselibas buhschana to ne-atahwuse. Ari Bismarks ir fashimis un tapehz nekur wehl nepeedalahs un nekahdas apmelleschanas nepeenem, tomehr Muktaru-Paschu winsch fanehmis, kas rahda, ka Bismarks ar Turziju tura leelu draudsiibu.

Preeksch Jhru wadona Barnela tik nauda lasita. Schi naudas lasischana tikschot 1. dezembri slehgta. Doma, ka libd tam laikam sababuschot tik dauds, ka wareschot kahdus 800,000 marku leelu kapitalu Barnelam pafueegt.

Mehs sawā laikā sinojam, ka Spanijas kehniusch dabujis no Wahzijas Keisara telegramu, kur tas issaka sawu noscheloschannu, ka Spanijas kehniusch no Parisneekem tā nepeeklahjigi tizis fanemts. Tagad awises wehl sino, ka winsch tahdus telegramus ari dabujis no Austrijas Keisara un Italijas kehniina. Pa to laiku, kamehr Spanijas kehniusch usturejees Austrija un Wahzija, winsch tur esoscheem Italijas waldbibas wihtreem teizis, ka nodomajis nahloschā gadā zetot us Romu. Kā paredsams, tad Spanijas kehniinam, kad Romā buhs nobrauzis, ari buhs ja-apmekle wezais pahwests.

Wahzija. Bismarks, kà leekahs, stipri draudsejahs ar Turziju. Schinis deenas tas bij eeluhdhis Turku suhtni Muktaru paschā pee sewis Friedrichsrubē. Abem bijust gara politiska saruna, un Turku suhtnis ar winas isnahkumu esot loti meerā.

Pahr Wahzijas kara floti Baltijas juhrā Wahzu awises raksta, ka wina esot pilnigi isrihtota. Wifs esot tā apgahdats, ka kara kugi 3 deenu laikā warot tilt mobilisjeti un isbraukt juhrā. Leelajds kara kugu arsenalds, Kihles un Wilhelmshafenes ostas, katram kara kugim esot sawa sewischka magazina, kura wifs, kas preeksch kuga isrihtoschanas wajadsigs, teektot mislabakā kahrtibā pehz numureem usglabats. Tapat wajadsigee wirsneeki un unterofizeeri, kas ne-atrodahs altimā deenastā, pehz mobilisazijas pawehles isdoschanas pahri deenu laikā warot nonahft latrs sawā kugi.

Zitawas pilsehtinā isnahft brihwprahtiga awise, kas fahzahs „Zitauer Morgenzeitung“. Tā ka awise loti beeschu usrahda nekahrtibas un nelikumibas, kas teek padaritas no dasheschem walsts amata wihtreem, tad wina no waldbibas eestahdehm teek loti eenihsta. Bet

tā ka awise mehds rakstīt taisnibu, tad winai newar dauds padarit. Wif dusmahm nu tagad pret awises redaktoreem no eestahschu puses pastrahdats kahds nelikumigs waras darbs. Awise bij pasneegusi sinojumu, ka kahds jauns wihtreitis, kas bes wajadsibas tizis apzeetinats, par to isdarijis paschslapawibu. Sinojums bij taisniba, un tadeht apwainotā ismekleschanas eestahde netureja par berigu, eesahft pret redakziju suhdsiibu. Bet wina gribeja isdabnt sinas eesubtitaja wahrdū, lai waretu pee ta atreebtees. Tika eesahfta ismekleschana pret nesinamo eesubtitaju un awises redakzijas lozekti tika fahkti preekschā par leezineekem. Wini atbildejuschi, ka sinojums tizis eesubtits bes paraksta. Ismekletajs ar tahdu atbildi nebijis meerā un nospreedis, apzeetināt redakzijas lozektus, lai waretu peespeest tos, issazit pilnu taisnibu. Tā tad kahdā rihtā awises atbildigais redaktors un wina trihs paligi peepeschu tika apzeetinati. Likums Wahzija gan atlawi, apzeetināt leezineeku, kas leedsahs dot leezibu, un turet to zeetumā libd 6 mehnescheem, bet schoreis nemas nebij leezibas leegschanas, til ween ismekletajs netizeja leezibai un gribeja zaur apzeetinajumu peespeest leezineekus, pahrgrosit sawu leezibu. Tā ka ta bij atklahda nelikumiba, tad us apzeetinato redaktoru suhdsiibu peenahloschā teefa pahri deenas wehlat gan atlaida winus is zeetuma.

Franzuschu awises ispausch sinu, ka Gladstona ustureschanahs laikā Kopenhagene stary Kreewiju un Angliju esot noslehgta sabeedriba un ka Angtu suhtnim Parisē, lordam Leijonsam esot usdots, west ar Franzuschu waldbibu sarunas par Franzijas peebedroschanos pee schahs sabeedribas. Waj schahm runahm kahds pamats, jeb waj winas issaka to, to paschas awises wehlahs, naw sinams.

Franzija. Salihgumam stary Franziju un Anamu, schahds faturs: 1) Anama padahs sem Franzijas protektorata jeb apfardsiibas; pehz tam tad Anamas ahrleetu waldischana, tai pulkā ari wifas sarunas ar Sinu, peekriht weenigi Franzuschu waldbibai. 2) Prowinze Bintuana teek saweenota ar Kofinkinu (Wif-Indijas deenwidus gabalu, kas jaw pilnigi stahw sem Franzuschu waldbibas). 3) Franzuschi dabon daschas punktes gar Anamas peekrahti, it ihpaschi apzeetinajumus galwas pilsehtas Huē tuwumā. 4) Anamas waldbiba atlawi wifus sawus kara pulkus is Tonkinas. 5) Turanes un Sandajas ostas Tonkinā teek atwehrtas preeksch wifu tautu tirdsneezibas. 6) Pa zetu no Ganojas us Saigumu Franzuscheem atkauts taisit telegrafu. 7) Wifas Tonkinas pilsehtas eezelami Franzuschu amata wihtri (residenti), kas pahrluhko Anamas mandarinu waldischannu un it ihpaschi nodoklu nemischannu un isleetoschannu; schee mandarinu teek zaur Franzuschu eestahdehm atzelti no amata, ja tee peerahda eenaida prahtu pret Franzuscheem. 8) Wuitu pahrwaldiba teek nodota Franzuschu amata wihtreem. 9) Franzuschu pawalstneekem wisā Tonkinā un wifas Anamas ostas teek apdroschinata personiska brihwiba un ihpaschuma waldischana; ziti ahrsemneeki, kas isluhguschees Franzijas patwehrumu, bauda tahs paschas teefibas. 10) Franzija apsolahs ruhpetees, ka kugneeziba us Sarkanahs upes arweenu eespehjama. 11) Franzija usnemahs Anamas robeschu aistahweschannu us ahtreeni un Anamas kehniina apfargaschannu pret

wifeem eefchligeem dumpjeem, la ari wina pareifu pagebrejumu stuteschannu pret swe-
schineefkeem. 12) Franzija usnemahs weona
pate isdift is Tonkinas melnabs flagas un
apfargat tiedsneeziabas broschibu un brihwibu
us Sarlanahs upes. 13) Franzija foka keh-
ninam dot inscheneerus, mahzitus wirrus un
wirsneefus, las kehnam buhtu wajadfigi
preefsch Anamas eefchligas waldbibas pahr-
labofchanas. 14) Tahlakas konferenzenes no-
fazihis, zil leela data no Anamas munitu un
telegrafa eenahkumeem, la ari no Tonkinas
munitu, noboekteem un ziteem eenahkumeem
preekritihis Anamas waldbai, un zil Fran-
ziji.

Anglija. Zru nandas lafischana preefsch
Barneta kapitala eet labi us preefschu, laut
gan pahwests reis mehginaja tai prototees.
(Nedsedams, la neds Zru tanta, neds Zru
garidsneeki ne-eewehroja wina pretestibu, pah-
wests pehz fawa pirmā mehginajuma schai
leeta zetit klusu un naw atjanmojis pirmahs
aifleegschanas pawehles.) Salafitais Barneta
kapitais schim brihscham istaisa 300,000 rbl.,
un libhs lafischanas beigahm tas laikam buhs
400,000 rubtu leels. Salafita tantiska dah-
wana Barnetam tiffshot pafneegta 28. no-
wembri (10. dezembri.) Pee tam Zru wadoni
ari notureshot fapulzi, kura apspreedifshot
Zru nahfoscho politiku.

Anglija. Polizijas deenastneefkeem wisas
walstis mehds buht eerotschi, la: jobins, re-
wolwers u. z. Weenigi Anglu konstableem
naw tahdu eerotschi; wineem ir til lahda
ihfa nuhja preefsch aistahwefchanahs pret
usbruzeeneem. Bet ta ka daschlahrt, it ih-
paschi tumshajās rudens un seemas naktis
atgadibahs, la blehschi, tas eelauhahs namds
sahdsibas labad un pee tam no konstableem
tika peekerti, pretojahs scheem ar rewolwera
schahweeneem un nereti eewainoja tos, tad
Anglu awises jahla aistahwet domas, la
konstabi buhtu apbrumojami ar rewolwereem.
Scha jantajuma labad nejen Londona poli-
zijas superdenti notureja fapulzi. Leelaka
dala pretojahs rewolwera eewefchanai, tabehf
la zaur to polizijas amata wirri weegli wa-
retu pahrlahpt wajadfigahs robeschas un aif-
dusmahm, atreebschanaahs waj pahrschig-
nahs leetot sawus schaujamos ribtus bes
ihstas wajadfibas. Konstabi eewainofchana
zaur blehschi schahweeneem, ta isskaidroja,
warot notift ari tad, kad wini paschi rewol-
wereem apbrumoti. Ta tad rewolwera eewe-
fchana tika atmefta. Tahds polizijas preefsch-
neeku fpreedums weenigi Anglija domajams,
jo tur wiseem laudim loti pretigs, dot po-
lizijai laut lahdu waru, bes kuzas daudf
maf war istift. Bet par to ari pascha pub-
lika, un it ihpaschi wirri no augstalahm
schirahm katur reisi palihds polizijai, ja tai
lahdu reisi nahlahs grubti, ipildit sawu uf-
demumu. Ari peeminams, ka neweena zita
feme poliziji til fipri ne-atturahs no sawu
teefibu pahrlahpshanas un privat lafichu
newajadfigas aiflarschanas.

Afrika. Slawenais Afrikas zelotajs Sten-
lejs, las jaunata laikā atkal zeloja pa Widus-
Afriku, fino, la winsch Gelfch-Afrika usgab-
jis jaunū leelu esaru, las no eedfimteem
eedfihwotajeem teel faukts Mantumbasi, la
ari platu, fugofchana derigu upi, las lai-
kam buhschot upe Makunda, no kuzas da-
schas dalas jaw ismekletas zaur ziteem zelo-
tajeem.

**Grafenes Mellin kurlmehmo skola
Walmeera.**

Sweefchineefkam, waj ar tilai gada laiku
Walmeera nebijufcham schejeeneefcham, schai
pilschtnai pa Zehfu-Walmeeras leelzelu tu-
wojotees, jaw no attahleenes triht azis lahda
dischana ehla us kreifa Gaujas krafa, las
gada laika aifzehlufehs tur, tur agrati bij
redfami tilai laufs un kapfehstas muhri.
Schi diwtahschiga stalta ehla, ar sawahm
farklahm keegeku feenahm un jalo juntu,
las faulitei atspihdot laistahs daschdaschadi
spogulofofchahs krafsas. jauki puscho Wal-
meeras iifklatu, las tapat la zitas schahdas
pilschtnas, daudf newar lepotees ar foefchahm
buhwehm. No zilwela mehds fazit, la pir-
mais eefpajds no ta esot no leela fwara;
tas pats ari jo leela mehra jafala no schahs
fofchahs ehlas. Turati ar wimu eepafihda-
mees, mehds atrodam, la schis nams naw wis
ufzelts preefsch ballem un dshrehm, tur
bagatneeki, no gara laika moziti, sawu tuk-
fcho dshwi un nogiruscho garu atdshwinot
un atspirdfinot, schkeefch warbuht zitu pub-
lineem un sweedreem fakrahtu mantu. Ne,
schis nams, kura junta krafa „falsch“ ap-
fihnie zeribu, ir ufzelts teefcham par zeribas
un gara gaismas iswerdofchu avotu teem
wahrguteem no zilwelu dshumama, las wehl
preefsch nezil gadeem muhsu dahrga tehwi-
jā usauga lopineem libdfigi, netil ween bes lah-
das mahzibas, bet ari bes zil nezil pilniga-
las eefpehjas, farunatees ar saweem tuwe-
neefkeem un ziteem libdzilwekeem. Tee zil-
welu wahrguti, par kureem schē runajam, ir
ta faultee kurlmehmee, kuri kurlmehmi pee-
dshumofchi, waj zaur dshwes atgadijumeem
par tahdeem palitufchi. Zil wezati gan naw
lehjufchi ruhktas afaras par saweem kurl-
mehmeem behruineem, redjedami, ka teem ja-
ifaug libdfigeem lopeem, bes lahdas mahzi-
bas, prahta un firds isglihtibas, un kuresch
zilwelu draugs gan naw noslatijees ar lee-
lato noscheloschannu us scheem pehz Deewa
gihmja raditeem wahrguteem, gribedams teem
la ne la palihds, bet to nelahdi neware-
dams idarit. Bet tagad schis nams ir ta
weeta, tur muhsu kurlmehmee, brahti un
mahsas, teel westi pee prahta un gara gais-
mas, tagad ari tu, zeen. lafitajs, lai fawa
artawina buhtu zil masa, zaur tahs pajneeg-
schannu kurlmehmo skolai daudf wari libdset
faweem nabageem brahkeem un mahfahm un
ari zaur to weizinat ihstas zilwelu mihlesti-
bas darbu. Ahfsemes gan jaw fimteem ir
eetaifitas skolas preefsch kurlmehmeem, bet
Widfeme pee Migas tahda skola tika bibi-
nata tilai lahds gadus atpatat un ta pate
aif materialiseem truhkumeem til to wareja
sawu dshwibu turpinat. Behz tam wina
tika pahrzelta us Jelgawu, tur ta tagad gan
wais nezeefch til daudf aif materialiska
truhkuma, zil aif nederigas reorganizijas.
Ta par peem. min. Latweefchu skola skolas
direktors, ahfsemneeks buhdams, ne wahr-
dina neprot pa latwifti. Lahda tad lah-
tiba tur walda un lahdas femes tur war
buht panahkamas, to lafitajs pats warehs
domat.

Ta tad Widfeme Latweefchu kurlmehmo
skolas pawifam nebija. Te 1874. gada,
grafene Mellin (no Osolmuischas), las ne-
ween til Widfeme, bet ari ahfsemes ir pa-
fihstama la labdarigu eestahschu weizinataja,
eewehrodama, la Widfeme, libdfigi lahdam

tumshalam Giropas faktam, wehl nelas no-
peetnis nawa darits preefsch kurlmehmu
skolofchanas, un zeredama us lahdu peepa-
lihdsibu no ritterschafes, dahwinaja preefsch
kurlmehmu skolas dibinaschanas 30,000 rbl.
Tuhlin ar fastahbijahs kuratorija, sem biju-
fcha gubernatora v. Dettingena pahrlati-
fchana, las ar daschu labprahstigu dahwanu
peepalihdsibu jaw 1875. gada atklahja Wal-
meera kurlmehmo skolu, preefsch kura no-
lubla tika ihreta ta faulka Meku muifchina.
Schi skola, fahkot no 1875. gada, libd-
schim brihscham ir bijufchi pawifam 52 flo-
leni, no kureem 4 pilnigu kuresu pabeigu-
fchi, 16 agrati isstahjufchees un 32 atro-
dahs wehl tagad skola. (Turmal beigumi.)

M u d e n i.

Klau, wehisch abra schahz un wehra,
Ka starp totem noobshahs!
Lapas dshlej fchas, bes fpehta,
Musham seme notaischaba.

„Kur steidsees tu jaunais zilwef? Dlahj
apfehstees! parunajimees. Waj tad tu pa-
wifam neredfi, ne-eewehro truwigo dabu?
Npfskatees, lahdas rang schē behreem lailas
galotnes. Raug ari dischajam ofolam jaw
weens mats firms. Muna, runa jaunais;
man paleel loti behdigi klausotees gaudofchu
wehja schnahfchannu, kuresch schaufmigeem
fmeekleem libdfigahm fkanahm, bes schehla-
stibas norauj wehl pee tokeem karadamahs
lapinas. Breesmigi, — breesmigi!“

Negribedams apsehds sweefchajam libdsahs,
kuresch apafsch daudfgadus weza ofola, u
apfuhnojufcha atmena, rotas fanehmis seh-
deja.

Bij wirrs pee 30 gadeem. Waigi tam
bij noleefejufchi, bahli. Likahs, ka reis
wifsch deefgan flaitis bijis. Dshlteno plat-
mali wifsch bij uslahris ofola fara, un gares
matus wehisch purinaja nemitofchi, it la
gribedams lai zelineeks reis ufzeltos un eetu.

„Kas tad tu tahds esi mihlais un ko man
gribi teift?“ wajaju wimu.

„Kas esmu un, ko tew gribu teift?“ runaja
wifsch pallusu it la briededamees. „Esmu
janneklis, tahds pats, la tu! ne, esmu wirrs,
— wezs wirrs, un tadeht gribu ar tewi
parunatees. Esmu Wakara-Prufhija, Gra-
denzes pilschta, Wislas upes-mala, weza,
masa mahjina dshimis. Mans tehws bij tu-
reenes birgeris, nabags swejneeks. Mahre
bij Poleete is Warschawas. Mehds bijahm
fshetri behri, diwas meitas un diwi dehli.
Es tas jaunakais no wiseem. Tehwam bij
deefgan grubti muhs wifus ufuret. Skola
man no masahm deenahm bij preeks mahzi-
tees; man bij loti bagatas gara-dahwanas,
bet par nelaimi tehws nespehja mani skola
fuhiti; jo knapi tilai peefika deenfchka mai-
fite. Augu leelaks un flahpu pehz finibahm;
jo manas aifkustinatahs gara-dahwanas ne-
lahwa man ne deenas ne naktis meera; gribeju
tift flawens wirrs. Wifur tur gahju, lo
domaju, jeb dariju, manas domas kawejahs
tilai, la waretu fewi un sawu familiju pazelt
us augstala stahwofka. — Tomehr, ar wis-
leelafajeem zihwineem man nelaimajahs neto
galigi eemahzitees, tilai nabadsibas deht.
Likahs, ka laime mani kaitinaja; wifsch man
bij, la spoguli redfams un tomehr ne-aifnee-
dsams. Wifa pafaula man stahweja atwehrtā,
us wifahm pufehm man seedeja fmaidofcha
laime, bet es newareju sawas neschehligas

nabadsības deht neko wairak eespeht, tā tikai noslatītees un raudat.

Behdigi, tad jau gandrīf wijs man bij par wehlu, tad zihņijos, ja ari ne wairak, tad tal masakais, to neschehligo pasaulēs milsi, mantu eeguh, un ja ne ari wairs laimigs un flawens tilt, tad tal masakais, pahrtigis wehlejos buht. Draugs jaunais, tu netizei zil breefmiigi esmu zihņijees un tomehr neko eespehjis. Es netizu wairs mih-scham, ka zilweks ar zihņineem war kahdu no saweem mehrkeem aissueegt, ja winam laime nepalidhi. Es faku, es zihņijos tā ahrprahrtigis lai tiftu pee mantas, ja ne ar zitu, tad ar fweedrainu strahdaschānu, bet wijs wolti; pat daudfreis nospehju darbu dabut un zeetu badu.

Wisa pasauļe man tagad isleekahs tā milsiģis, mihlsch kaps. Es nekad wairs neesmu laimigs; wifur man tikai flumjas redsamās un dsirdamās. Naug, tur lejā upite. Warbuht tew wina ko preezigu stahsta, bet man isleekahs winas wilniſchu burbutofchana tā schehlas mireja nopuhtas. Dsirdu putninu jaukas dſeesminās, es noskumstu domadams, ka wini nesina paschi, ko un par ko tee dſeed. Wijs, wijs man isleekahs fastahwoſchs tikai no waideem un afarahm. Tomehr nekās man naw til breefmigs un tomehr mihlsch, tā rudens.

Tā runadams wiſch ſpehlejahs ar weenu dseltenu, nobiruschu ofola lapu un dewa to man par peemīnu. Es jutu leelu lihdszeetibu pee sawa jaunā, nelaimīgā drauga, bet redseju, ka nespehju winam lihdsēt; no pahrlēezigās gara-darboſchanahs wiſch bij palizis gruhstirdigs.

Œgi zeetahm abi klusu un noskumuschu luhfojamees uf dseltenahm, nobiruschahm kotu lapinahm, kad lejā, upes-malā atſtaneja jautra, gana-balsis:

Wijs ir jauks wafarā.

Lais aiseet, kaps ateet,
Kad tad preezafees?

Kam til ween ir seedejſchās
Œaiſtas roſes ſirſinā,
Kai tad ar' rudent,
Sabruht kaulini.

„Œaiſtas roſes — ſirſinā — ja, rudent — kaulini,” nopuhtahs mans draugs.

Es newareju zeest; ſpeedu winam klusu zeesdams draudſigi roku un ſoloju tahtak.

Gabalīnu pagahjis atſlatijos atpakaļ un redseju wīnu pee gana pee-ejot. Warbuht gana dſeesma wīnu uſſautrināja.

Dbl. 3 tbs.

Profesora Kōlera bilde.

„Par kahdu profesora Kōlera bildi,” tā „Ēesti Postimees” raksta, „Wahzu awiſes fazel daudf troſchāna un puteklu. Œhpaschi „Nevalſche Zeitungā” rakstijuse par to wiſgaraki un niſnaki. Tā Kōlera bilde nodrukata kahdā jaunā Wahzu laikrakstā, kurſch fauzahs par „Gnomu” un kurſch jaunakajā laikā Peterburgā fahzīs iſnahht. Bilde ſihmejahs uf kahdu „Baltijas ſenlaidu teitu,” un ſchi teika ari nodrukata minetā jaunā laikrakstā. Teika pate iſsumā ir ſchahda: Neij kahds warens jaunellis fahzīs mihlet ſkaiſtu jaunawu un gribejis to prezet. Bet jaunawa nepeenehmuse wina. Warenais

buhū gan warejis to peespeest, tapt par wina ſewu, bet to wiſch negribejis, bet wehlejees, lai jaunawa peenemtu wīnu labprahrtigi. Bet kad nekahdi lihdselki nelihdseljuſchi, tad wiſch ſkaiſto jaunawu nodewis kahdam „melnajam wihram.” Tas mahzijijs wīnai dſeesmu pantus un luhgſchānas un eewedis wīnu kahdā deenā lapu pagrabā. Jaunawa bijuse gehrbuſehs wiſkraſchmata bruhtes rotā. Kapu pagrabā „melnais wihrs” lehjis jaunawai uhdenti uf galwas. Bet tif to uhdens aistahris jaunawu, tad wina pahrituſe nomiruse. Warenais jaunellis, kura ſchehlabas bijuſchās leelas, pawehlejis jaunawu eelift ſahrkā, bet pats, kara eerotscheem apſpraudees, uſgulees uf ſahrkā, kur wiſch ari aiſmidſees nahwes meegā. Tā ilgs laiks pagahjis. Behdigi kahds ſcha warena jaunetta pehznahzejis dabujis ſinat, ka jaunawai eſot kraſchāna katla rota. Wiſch gribejis ſcho rotu atnemt un eegahjis deenas laikā ar kahdu „melno wihru” un ſawu uſtizigo ſuni lapu pagrabā, pazehlis ſahrkā wahtu, tā ka warenais jaunellis uf ſahrkā walstijees, un iſsteepis roku pehz katla rotas. Bet tad ſahrks faſchkihdīs, warenā wihra lihks ſabiris piſchſchōs, un jaunawa peezehluſehs duſmigi iſburwibas meega, bijuse tilpat ſkaiſtā tā ſenaki un ſazijuse uf dſihwo jaunelli: „Kam nahzi ſchē laupit manu meeru? Waj ar to naw deejgau, ka man tawa ſentſcha deht ilgu bija ſchē jagul? Waj gribi nolaupt ari manu pehdigo dahrgumu, manu katla rotu? Nota paliks man. Œj atpakaļ uf ſawu mitelli, un ne-aistlar manis, zitadi ſabirſi piſchſchōs, tā tawš ſenzis.” — Kahda weza teika, „awise peesihmē. „Kōlera bilde iſrahda to azumirlli, kurā jaunawa peezekahs. Wehs ne buht nosinam, kadeht Wahzu awiſes duſmojahs par newainigo bildi.”

Eihli notifikumi iſ Rigas.

Me laimes gadījumās. Uf Daugawās ploſta tilta, wedot kahdas ſchejeenes ſabritas prezes, pahrsprahga balons ſehrſkahbes, kura iſpluhsdama pa tiltu, to tā apſlahdeja, tā kad ſtipri buhtu fadedsis. Pee pontona ſtahwoſcham gorodowojam ſehrſkahbe ſtipri apdeſināja mehteli un ari ſirgi gruhsti eewainoti. Wehlaļ, kur tilts wehl nebij notihrits no ſcha kōdigā ſchidruma, daſchi ſirgi wehl fadedsinajahs kahjas un weens pat fahnus.

Kauſch arahs. Pirmdeen plſt. 6 wafarā, Stranta eelā, pee Œhigafa nama, notika kauſchanahs ſtary daſcheem Wiaſmas pulka ſaldateem un privat-ſaudim, pee lam 4 ſaldati un daſchi privatzilweki dabuja eewainojumus.

Paſch onahwiba. Rakti no pirmdeenās uf otredecu kahds jaunellis, pahrbraudams no kahdas reſtorazijas pee Peterburgas ſchoſejas, Niſolaja eelā noſchahwees.

Atraſts behrna lihks. 7. ſeptembri ſch. g. Mangalu ſaimneeze Henriete Œſolin, laiwā brauldama mahjā, eeraudſija Daugawā peldam puiſena lihki, kas bij eetihis rupjā drehbes gabalā un pus ſeeweſchu krellā.

Manā Latweeſchu grahmatu-bode, Rigā pee Behtera baſnizās, ir dabujamas

wiſas ſkolas-grahmatas,

ta laſiſchanas-grahmatas:
Behrnu draugs I. II. un III. data, Œkolas maiſe I. un II. data, Œchaka laſ. gr.,

bihbelesſtahſu gr. no Dōbnera, ſaudſites Matihſa un wehl zitas ar un beſ bildehm, **Kattisnes grahmatas** no Blatscha, Heerwaga, Brandt'a Dſihwibas zeſch, otra, wiſzaur-pahrlabota drula, kurā atrodahs jo plaſchās iſſlaidroſchānas, Kahlbrandta, Waltera, Berendta un wehl daudf zitas,

geografijas grahmatas no Blatscha, jaunā pahrlabotā drulā, ſoti deriga pagas-ſkolahm, Vanla, Wihtuga u. z.

paſauls-ſtahſu (wehſturs) grahmatas no Œchulha, Hartmana, ſaudſites Matihſa u. z. **dſeesmas ar notehm: Behrnu upuri**, ſaraktita no Brandt mahj., kurā atrodahs wiſas ſkurſemē un Widsemē dſeedamas baſnizās dſeesmas, ar notehm weenotas, **Weldinu grahmatina**, **Dſeesmu kronis**, **100 dſeesminās** uf weenu un wairak haſim dſeedamas, **Dſeesmu rota** 6 dakas, **Dſeesmu wainals** 3 dakas u. d. z.

Nupat no jauna iſnahja: **Wadons Latw. walodas mahziba** pagas-ſkolahm no D. Blatscha, tad wehl

Latw. walodas gr. no Laurina, **Wadons ortogr. mahj.** no ſaudſites Matihſa, **grahmat.** no Œerſtu Andr.

Wahju walod. mahj. gr. no Keilena I. un II. data, **Spieſa**, **Alſunana** u. z.

Œwaiſchnu jeb debes mahzibas gr. no Dauge.

Mebrifchānas mahj. no Braſche un wehl daudf zitas ſinibu grahmatas.

rehkenu-grahmatas no Tebrauda, Vanlina, Lufewiſa u. z. **Erſt Plates.**

Dahwanas Luterā-Kapitalam.

Ēesubitni no unteroſſi. Wiſka Iga Piņegā, Arhang. gab. I rbl., Purgail Iga iſ Kceewiſas I rbl. Red.

Deewa-kaſpoſchana Rigas baſnizās.

Œwehtdeent, 9. oktobri.

Dehlaba baſnizā:	Spredikis puſſten	10 m. Hoſſt.
		12 mahj. Bind.
Petera baſnizā:		10 Mag. Lūſens.
		6 mahj. Poelhan.
Jahnu baſnizā:		9 l. m. Weirich.
		2 l. m. Walter.
Geotrudes baſnizā:		10 w. m. Hilbe.
		2 l. m. Œhilling.
Jeſus baſnizā:		9 l. m. Mūrdel.
Mahrtinu baſnizā:		10 l. m. Hirſchſchepht.

Wandas-papihru zena.

Rigā, 5. oktobri 1883.

P a p i ſ t i		maſſ. praſija
Baſimpecials		8,32 8,34
5% bankbiletu I. iſlaidums		96% 97
5% „ „ „ „ „ „		94 94 1/2
5% iſſtr. 5. aiſnehmums		94% „
Aukstuma iſnahchums no 1877. gada		91% 91 1/2
1. 5% Kceewu preehm. aiſnehmums		213% 214 1/2
2. „ „ „ „ „ „		205% 207 1/2
5% ſenſol. 1871. gada aiſnehmums		138 136 1/2
Deſ. plſt. hpoteku bankas 5% obligazija		—
Kceew. ſem. kred. 5% lihu-ſihmes		137% 137 1/2
Œbartowas ſenſt. 6% lihu-ſihmes		92% 92 1/2
Rigas tom. bankas at.		258
Rigas-Dinaburgas dſeſſzeta ahzijas		146 147
Dinaburgas-Witebſtas dſeſſzeta ahzijas		— 163
Warcawas-Kceew. dſeſſzeta ahzijas		133 1/2
Rib-Bolog. dſeſſzeta ahzijas		65 65 1/2
Delas-Witebſtas dſeſſzeta ahzijas		—
Leel Kceew dſeſſzeta ahzijas		—
Maſlawas-Breſt. dſeſſzeta ahzijas		—
Baltijas dſeſſzeta ahzijas		107 107 1/2

Tirgus ſinas.

M a t ſ ā p a r	pauſu		pudu		poda		muga	
	rbl.	ſap.	rbl.	ſap.	rbl.	ſap.	rbl.	ſap.
Kweeſchu	—	—	1	08	—	—	—	—
Kudju	—	—	1	01	—	—	—	—
Weeſchu	—	—	1	5	—	—	—	—
Lufju	—	—	—	78	—	—	—	—
Linſchlas	—	—	1	40	—	—	—	—
Kartupeku	—	—	1	05	—	—	—	—
Œweſta	—	—	—	7	—	—	—	—
Labu ſiku	—	—	—	—	—	—	25	—
Praktu ſiku	—	—	—	—	—	—	10	—
Kupjas ſabls	—	—	—	70	—	—	—	—
Œmalas ſabls	—	—	—	60	—	—	—	—
Œtangu dſeſs	—	—	—	2 20	—	—	—	—
Keipu dſeſs	—	—	—	2 40	—	—	—	—
Lapu tabaku	—	—	—	—	—	—	—	—

Klibd. 7. okt. atnabufchi 2025. lugi, aiſgabufchi 1906 lugi.

Kibildofchais redaktors: Erſt Plates.

Sludinājumi.

Angļu laimi un sieraigu pateizību

W. Kaugerta igam
par rakstenu: „Kāds vārdināts bīskopja labā!”
Bairal bīskopji: **G. P., P. S., N. N.**

Zaur šho daru sinamu, la esmu šoh Rīgā la bīskoppraktiķedams abrisā uš dīšīvi nomētees un latru deenu

no 8—10 pr. pusdeenas un 3—4 pež pusceņas flimneelus pecenu. Es dīšīwoju Peterb. preekščpilschta, Dīrnawu-eelā Nr. 43, blakus domehnu-pahwaldei.

Dr. A. Dibrif.

Kaleju mahzēklis

war peeteitēes pee fedeneeku- un wahgu-šaištaju meistarā Sawižka, Paskai-bulwari M 2.

Jauņas meitenes,

turas grībeu dahnu-drehhju schušchānu cembajites, war peeteitēes Raristal-eelā Nr. 12, zaur febrī, pa 1 tr. pee Benefeldt fundēš.

Skrodereem par šinu.

Manš mahzibas kurš augstā gēeščanas mahšlā, pež antropo-trigonometrijas metodes eefahšes šohes L. uowembri šh. g. Rīgas Latw. Amatneeku beedribas šofali. Kurš will-šes diwi nedēlas. Mašā ar mehreem, papireem, winteli un bleištīstū 27 rēk. Ves tam wehł trigonomištī mehri par 6 rubl. 50 šap. un jo pilnīgš schiņa krahjums no lacholeem, paleto'em, swahrteem, schaletehm, weščehm un bilšehm, no mašakā šihš leelakam augumam (schiņes ir gatawas, tā la tahs šilai uš drehbi ja-usteel un pež tahm jagreēš) par 15 rēk. **wēenigi premanis dabouamas.** Peeteiščhanahš Rīgā, Latw. Amat. beedribas šofali, Jauņ-eelās un Dīrnawu-eelās šubri, Sarina namā. Penemu ari pašleščhanas uš „Modes dini”. Katram mahzēklim japonem pašchām šchēšes šihš.

Kr. Schoop,

Širopas modu akadēmijas beedris.

Zaunpēnija gows,

tura šil trefcho reiš nahlufe slauzama, top mešleeta pirkē Dīrnawu-eelā Nr. 15 pee Barona Wolff.

Apstellejumus uš

šaules-pukū rauhcheem kanepaju-rauhcheem,

peecem

Biegler un beedris, Rīgā,
Ralku-eelā Nr. 6.

Original-schujamas-maschinas

ij fabrikas zitt.

Frister u. Rosmann, akz. beedr. Berlinē.

General-agentura preekšč Kreewijas:

F. W. Grahmann — Rīgā.

Pahrdoschana mašumā:

Wehwer-eelā Nr. 7, blakam amatn-beedr. mahjai, un Mašlawas ūbr-Rīgā, leelajā eelā Nr. 46.

Pahrdoschana leelumā:

Kahrta-eelā, eepretim Tulumas bahnušim, pašcha mahjā.

Schahš schujamās mašinas, derigas preekšč familijas un amata (pehdejās šilpat iřihšotas ar wišjaunakeem aparateem), zaur pašahwigu darboščanos panahšuschas* tahdu stahwollī, la špilda wišus šchim břiščam wajadšigos peeprāšijumus, lahduš war pagehret no teeščam labas un šipras schujamās mašinas. Aparatu daščadibās jauko rotajumu un wišruhpi-

gakās šrahdadamo datu pagatawoščanas labad Frister un Rosmann schujamās mašinas panahšuschas pašales slawu.

Pirzejeem par atweeglināschānu schujamās mašinas pahrdod ari uš nomahšaschānu pa

1 rubli Patrā nedelā.

No zensjures atwehšes. Rīgā, 7. oktobri 1883.

Drukātis un dabujams pee bilšču- un grahmatu-drulataja un burtu-lehjeja Ernst Plated. Rīgā pee Behtera baņņizās.

No poližijas atwehšes.

Kapteina grahmatniza

Rīgā, leelajā Rehnin-eelā Nr. 10, peedahwā it wišas jaunatahs, tā ari wežakahs latw. waloda isnahšuschahš

grahmatas

un špilda apstellejumus pež latru wehščhanahš uš wišadralo. Katru gadu teel šfests jaunš grahmatu-rabhitajā. Šcho wašar šawa gatawš no wišpabrigā Latw. grahmatu-rabhitaja G. turpinajams par 1882. gadā isnahšuschēem drukas darbeem; mašā 5 šap. Kopā ar pirmo leelalo rabhitaju un pirmājeem 5 turpinajumeem 30 šap.

Ves tam minetā grahmatnizā atrobahš pilnīga latwiška biblioteka,

no turas par nedahrgu mašū isdoo grahmatas laščhanai un uš šo, tagad gareem walareem nahš efot, zeeniga publika ihpašchi teel usluhgta.

Školn mahzibas-grahmatas ori tur dabujamās wišadas walodās bagatīgā šfatiā: šapat dšeešumš, šprediku un wiš šihš šchim jaw isnahšuschēe kalendari nahšochām gadam. Apstellejumus uš wišēem kreetnahšēem latw. laičkššēem nem latrā šailā pretim.

M. W. Behrenstamm,

ihpašcho weilals preekšč qalanterijas un šihku-preekšču pahrdoschanas

Nr. 9 Rungu un Wīng-eelā šubri Nr. 9, Šalabina namā,

peedahwā rudenš un seemas-laikam wišas peederumus pee kungu un dahnu-drehhbehm, tā: šokos, medneeku, šuf-lāstingā, perl-muter, bronša, tehlanda un fantāšijas, knopes, mašinu-dšijas pa 74 šap. duži jeb 13 šap. pahri, mašinu-šihdu, Pīnīšijas šchirtinu, mašinu-adas no 4 šap. gabalā šahot, wilnainas bantes, schnalles, ahkus, wiln-atlaju, peedurfau oderī, tafšas, piķē, watti u. t. pr.

Skroderi dabu prezes lehtati.

Leela behrun-špēhles-šestu iswehle no 5 šap. šihš 8 rēk. par gabalu; šfolneeku-rānjas, ahdas gurtes, knopes un trefes preekšč gimnāšasteem.

Leela spalwu-iswehle preekšč dahnu-hutehm.

Top mešleti lauzineeku afnu-šesu un afnu-pastetu, tā ari šweesta un seera pahrdeweji pee

J. Fuchsberg,
leelajā Wīng-eelā Nr. 5, Rīgā.

„Zehsis.”

Boris Petersona šubra bodē pee

„šelta šwareem”

pahrdod 72 grahdu wiššipralahš šeeču-šahles, šas wišū leelumu un šmaluš šaulus ša-eh, šil gabalās, nekuhpošču petroleju 12 šap. šhopa, wišadas mašas lampu šortes, žitinderns un daktes wišadā leelumā un platumā, dširkles un šahrstuwes. Zaur pašahwigu pahrdoschānu šchējeenes bekeereem, šatrā šaištai frišču Rīgās šanjo rangu ij Wolffschmidta šabrikas, šuru aprehlinu teem bekeereem, šuri pee man pašahwigi pehri, dahš lehtati. Šaldus un trankus preekšč godeem pež notaiščhanas.

Krimas un Štāfāšijas

wihtus

pahrdod Mašl. ūbr-Rīgā leelajā eelā Nr. 11, pagrabā.

Lai šargahš no apmahniščhanas!

Par iřargahšanos zeen. kungeem, šuri pehri papirofus šem nošantuma:

„Ptitščka”

(Putniņsch).

M. G. Patkanowa fabrikas Peterburgā,

la ir no labdeem šchihdu šabritanteem iřlaišī pahrdoschānā papirofi šem tadā pat nošantuma un wež adriga eewalajuma glušči šihšigi iřstajeem papirofem „Ptitščka” ij **M. G. Patkanowa fabrikas Peterburgā;** tamdehł la šchihdu šabritanti šaiša pašaitaištōš papirofus no praša un nederiga materiāla un tamdehł toš pahrdod dahšēem mašēem ušgotajeem pa šoi lehtahm ženahm, bet ženu preekšč pirzejeem pahrdoschānās-weetās nošajija šil pat dahrgu, šahda ir iřstajeem papirofēem „Ptitščka” ij **M. G. Patkanowa fabrikas Peterburgā.**

Dahš mašajo širgotaju, iřleekadomi publikas nešinaschānu, pahrdod pašaitaištōš šchihdu papirofus par iřstajeem papirofēem „Ptitščka” ij **M. G. Patkanowa fabrikas Peterburgā.**

Pirzeju lungi aiř nešinaschānas mašā par prašēem šchihdu šabritu papirofēem to pašchu ženu, par lahdu pahrdod iřšōš papirofus „Ptitščka” ij **M. G. Patkanowa fabrikas Peterburgā.**

Tamdehł pehrtot papirofus „Ptitščka” ij **M. G. Patkanowa fabrikas Peterburgā,** lai nekudhtr apmahniščhanā, wajaga greēš ihpašču wehrihu uš to, la šatrā pahrdotawā buhtu reišams:

Papirofi „Ptitščka” ij **M. G. Patkanowa fabrikas Peterburgā,** un uš šatra papirofa wajaga buht ušrutatam:

В. Паткановъ, С.-Петербургъ.

G. Schönfeldt!
leelajā Sinder-eelā Nr. 12.

Noguldijums daudsumā lehtrauda- un šihkās prezēs

peedahwā zaur šcho daudsumā un mašumā wišadus amata rihtus ij šlawenalahm šabritahm preekšč galdneekēem, dree-manēem, žimēmanēem, atšlehdšneekēem, kalejeem, škrodereem un šurpneekēem; tad: harmonikas, wijoles šihš ar peederumeem, wilnas šahrstuwes, dširkles, mehslu dakščas, lohpištas, grabbeklus un seena dakščas, par šabumu apgalwojot un par lehtahm ženahm.

N. N. Dieesēs tšuguna un dšells-preekšču nogulditawa

Wehwer-eelas un Teatra-bulwara šubri, **J. N. Špohra** namā, Nr. 6, peedahwā: baņņišču un šapu krusus, šapu peederumus, tā: štabus, wafas, lehdē, tšuguna un kulama-dšells šehsas, arklus wišadās mušturdōš no **U. F. Schwarzhofer,** plihšes, wahgu buškes, hermetiškās krahšus durwis, kalama-dšells maišu kēras preekšč meldeereem, puhru un garnizu-mehrus pa mehrenahm ženahm. Ari ir turpē pahrdodama

wēena lokomobile

no 10 širgu-špēkleem.